

28/04

Telewizja Polska S.A.
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-999 WARSZAWA, skr pocztowa 46, tel 47 87 91, 47 87 92
tlx 81 53 31, fax 43 46 51

Spółeczna gotowość udziału w wyborach samorządowych Preferencje partyjne Polaków.

* Co trzeci (36%) dorosły Polak jest zdecydowany wziąć udział w wyborach samorządu lokalnego w swej miejscowości. Dalsze 25% badanych mówi, że 19 czerwca raczej będzie głosować.

* Mieszkańcy wsi i małych miasteczek deklarują udział w wyborach chętniej niż ludzie z większych miast.

* Najbardziej zainteresowani uczestnictwem w głosowaniu są pracownicy umysłowi, zwłaszcza ci z wyższym wykształceniem. Najmniej - bezrobotni i robotnicy, szczególnie gorzej wykwalifikowani.

* Wśród osób chcących (mniej lub bardziej zdecydowanie) brać udział w wyborach najczęściej zamierza głosować na kandydatów zgłoszonych przez PSL (19%), SLD (14%), Unię Wolności (10%), BBWR, Unię Pracy i "Solidarność" (po 6%). Co czwarty z ankietowanych odpowiedział na te pytanie "jeszcze nie wiem".

Warszawa, maj 1994 roku

W ostatnim sondażu OBOP¹ zbadano zainteresowanie ludzi uczestnictwem w zbliżających się wyborach samorządowych. Spytano ich też o preferencje wyborcze.

Spoleczne zainteresowanie udziałem w wyborach samorządowych

Swą chęć uczestnictwa w zbliżających się wyborach zadeklarowało 61% osób. Część z nich (36% ogółu badanych) uczyniła to w sposób zdecydowany, część (25%) - wahając się.

Już za miesiąc odbędą się nowe wybory samorządu lokalnego (radnych w Pana(i) mieście/gminie). Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?

(dane w proc.)

zdecydowanie tak	36
raczej tak	25
raczej nie	9
zdecydowanie nie	14
jeszcze nie wiem	16

N=1036

Doświadczenia polskich ośrodków badania opinii publicznej z ostatnich kilku lat ucza, że rzeczywista frekwencja bywa z reguły niższa od tej, jaka wynikałaby z prostego zsumowania odpowiedzi "zdecydowanie tak" i "raczej tak". Wynosi zazwyczaj o kilka punktów więcej od odsetka odpowiedzi "zdecydowanie tak". Gdyby prawidłowość ta potwierdziła się także i tym razem, frekwencja wahałaby się najprawdopodobniej w granicach 40-45%.

W ciągu ostatnich kilku miesięcy odsetek Polaków zamierzających pójść do wyborów uległ bardzo niewielkim zmianom.

Gotowość uczestnictwa w wyborach samorządowych

(dane w proc.)

	marzec 1993	maj 1993
zdecydowanie tak	33	36
raczej tak	28	25
razem tak	61	61
raczej nie	8	9
zdecydowanie nie	12	14
razem nie	20	24
jeszcze nie wiem	19	15

¹Próba losowa mieszkańców kraju od 16 roku życia. Między 6 a 10 maja 1994 roku zrealizowano 1100 wywiadów (w tym 1036 z osobami powyżej 18 roku życia). Błąd statystyczny dla takiej wielkości próby nie przekracza +/- 3.0% przy wiarygodności oszacowania równej 95%. Losowania dokonano wśród 28 mln 400 tys. osób.

Kto chce głosować, kto nie

Najwyższe odsetki osób zdecydowanych wziąć udział w wyborach odnotowano wśród pracowników umysłowych, zwłaszcza tych z wyższym wykształceniem (63% odpowiedzi "zdecydowanie tak"), najniższe - wśród robotników niewykwalifikowanych (24%) i bezrobotnych (25%). Zwraca uwagę fakt że rolnicy ("zdecydowanie tak" odpowiedziało 37% spośród nich) są bardziej zmobilizowani do uczestnictwa w głosowaniu niż robotnicy, także wykwalifikowani (30%).

Najwyższej frekwencji należy się spodziewać na wsi i w małych miasteczkach, najmniejszej - w miastach średniej wielkości (*patrz tabela na końcu komunikatu*).

Frekwencja w miejscowościach do 40 tys. mieszkańców byłaby o kilka punktów wyższa niż w miastach powyżej 40 tys. mieszkańców.

Gotowość uczestnictwa w wyborach samorządowych a miejsce zamieszkania (maj 1994)

(dane w proc.)

	zdecydowanie tak	raczej tak	razem tak
miejscowości do 40 tys. mieszk.	38	27	65
miejscowości pow. 40 tys. mieszk.	34	22	56
razem	36	25	61

N=628

Z analiz statystycznych (regresji) wynika, że największy wpływ na zamiar udziału w głosowaniu mają poziom wykształcenia (im wyższy, tym większa chęć do wybierania), zamieszkiwanie w małych miejscowościach, zadowolenie z biegu spraw w Polsce i optymizm w ocenie zmian sytuacji w przyszłości.

Preferencje wyborcze Polaków

Termin badania (przeprowadzono je przed poinformowaniem opinii publicznej o nazwiskach kandydatów i nazwach ugrupowań zgłaszających listy kandydatów w miejscowościach pow. 40 tys.) spowodował, że najlepszą metodą ustalenia politycznych preferencji Polaków było przedstawienie listy ugrupowań liczących się na polskiej scenie politycznej i spytanie, na kandydatów której z tych partii głosowaliby w zbliżających się wyborach.

Kandydatów zgłoszonych przez którą partię lub ugrupowanie poprze Pan(i)?*(dane w proc.)*

Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak)	19
Sojusz Lewicy Demokratycznej (A. Kwaśniewski)	14
Unia Wolności (T. Mazowiecki, D. Tusk)	10
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform (Z. Religa)	6
Unia Pracy (R. Bugaj)	6
"Solidarność" (M. Krzaklewski)	6
Konfederacja Polski Niepodległej (L. Moczulski)	3
inne	10
jeszcze nie wiem	26

N=630

Jak widać, najpopularniejsze są partie rządzącej koalicji, zaś układ preferencji jest stosunkowo bliski obserwowanemu w ostatnich wyborach parlamentarnych jesienią 1993 r.

Dwie wyraźniejsze różnice to umocnienie się wpływów PSL oraz pewne osłabienie opozycji z prawa: zarówno tej zajmującej miejsca w parlamencie (Unia Wolności), jak i tej znajdującej się poza nim.

Układy sił politycznych w mniejszych i większych ośrodkach są - jak pokazuje nasz sondaż - zupełnie inne. W miejscowościach do 40 tys. zdecydowanym liderem jest PSL (27%) wyprzedzający SLD (13%), w większych miastach liczą się Sojusz Lewicy Demokratycznej (16%), Unia Wolności (16%) a także BBWR, Unia Pracy (po 8%) i "Solidarność" (7%).

Preferencje partyjne osób deklarujących udział w wyborach samorządowych w miejscowościach do i powyżej 40 tys. mieszkańców
(dane w proc.)

	miejscowości do 40 tys.	miejscowości pow. 40 tys.	razem
Polskie Stronnictwo Ludowe	27	6	19
Sojusz Lewicy Demokratycznej	13	16	14
Unia Wolności	6	16	10
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform	5	8	6
Unia Pracy	4	8	6
"Solidarność"	5	7	6
Opozycyjne partie centroprawicy (PC, ZChN, PL, RdR)	5	5	5
Konfederacja Polski Niepodległej	3	3	3
inne ugrupowania	4	7	5
jeszcze nie wiem	28	24	26

N=628

I jeszcze jedno. Interpretując uzyskane dane pamiętać trzeba, że nie ma prostego przełożenia między tymi preferencjami a wyborem dokonywanym 19 czerwca (lista nazw będzie bez wątpienia zupełnie inna, wybierać się będzie nie tylko pomiędzy ugrupowaniami ale także - niekiedy przede wszystkim - pomiędzy lokalnymi kandydatami). Nie mogą być więc one traktowane jako prognoza rezultatów głosowania.

Już za miesiąc odbędą się nowe wybory samorządu lokalnego (radnych w Pana(i) mieście/gminie). Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?

(dane w proc.)

	zdecydowa- nie tak	raczej tak	nie	jeszcze nie wiem	LICZBA OSÓB
OGÓLEM.....	36	25	24	15	1036
PŁEĆ					
mężczyźni.....	37	26	24	13	477
kobiety.....	35	23	24	18	559
WIEK					
do 24 lat.....	32	29	16	23	116
25 - 29.....	23	35	19	23	115
30 - 39.....	36	21	28	15	224
40 - 49.....	38	27	23	12	242
50 - 59.....	39	22	24	15	148
60 i więcej.....	43	19	26	12	191
MIEJSCE ZAMIESZKANIA					
wieś.....	38	27	19	16	387
miasto do 40 tys.....	39	25	22	14	191
miasto 41 - 100 tys.....	38	23	25	14	129
miasto 101 - 500 tys.....	28	24	29	19	198
miasto pow. 500 tys.....	39	17	32	12	122
WYKSZTAŁCENIE					
podstawowe.....	33	23	27	17	298
zasadnicze zawodowe.....	28	25	27	20	299
średnie i pomaturalne.....	40	27	21	12	342
wyższe z niepełnym.....	60	19	13	8	97
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA					
prac. umysłowi z wyższym wykształceniem.....	63	23	8	6	62
pozostali pracownicy umysłowi.....	48	24	17	11	135
robotnicy wykwalifikowani.....	30	26	25	19	206
robotnicy niewykwalifikowani.....	24	21	24	31	39
rolnicy.....	37	29	12	22	67
prywatni przedsiębiorcy.....	29	33	25	13	40
emeryci i renciści - byli prac. umysłowi.....	54	13	24	9	65
emeryci i renciści - byli prac. fizyczni.....	31	17	34	18	157
emeryci i renciści - byli rolnicy.....	37	24	32	7	46
gospodynie domowe.....	30	32	24	14	52
bezrobotni.....	25	33	25	17	98
OCENA SYTUACJI MATERIALNEJ					
dobra.....	46	23	17	14	122
średnia.....	39	25	21	15	529
zła.....	31	27	26	16	258
bardzo zła.....	29	19	34	18	128
POGLĄDY POLITYCZNE					
lewicowe.....	45	20	24	11	190
centrolewicowe.....	38	25	20	17	151
centroprawicowe.....	38	37	12	13	108
prawicowe.....	53	24	14	9	125
trudno powiedzieć.....	27	24	30	19	460
OCENA ZMIAN W KRAJU					
dobry kierunek.....	49	25	12	14	249
zły kierunek.....	32	25	27	16	640
trudno powiedzieć.....	35	21	26	18	146
STOSUNEK DO STRAJKÓW					
słuszne.....	31	25	27	17	368
niesłuszne.....	41	25	21	13	590
trudno powiedzieć.....	32	15	31	22	78